

1. Każdy pracodawca **zobowiązany jest do wybrania instytucji finansowej**, której powierzone zostanie zarządzanie środkami zebranymi od uczestników (uczestnicy = pracownicy oraz **osoby pracujące w oparciu o oskładkowaną umowę** – zlecenia).
2. Wybór instytucji nastąpi poprzez zawarcie **umowy o zarządzanie PPK pomiędzy pracodawcą a instytucją finansową (zarządzającą)**. Pracodawca **wyłania instytucję finansową** w drodze przewidzianej przepisami – **po konsultacji z organizacją związkową**. Dopiero po zawarciu umowy o zarządzanie PPK osoby zatrudnione będą zapisywane do tego programu, a **pomiędzy instytucją zarządzającą a uczestnikiem zawarta zostanie umowa o prowadzenie PPK**.
3. W myśl przepisów ustawy o PPK umowa zawierana przez pracodawcę z instytucją zarządzającą (finansową), chociaż łączy pracownika i instytucję finansową, nie jest zawierana przez samego pracownika, lecz przez jego pracodawcę działającego w imieniu i na rzecz pracownika. **Pracodawca nie ma obowiązku poinformowania** osób kwalifikujących się do uczestnictwa w PPK (gdy kwalifikacja wynika z przepisów prawa) **o zamiarze zapisania ich do PPK ani o warunkach uczestnictwa w PPK**. Jest to uprawnienie pracodawcy a nie jego obowiązek. Pracownik zatem nie ma żadnych roszczeń do pracodawcy wynikających z zawarcia umowy o prowadzenie PPK w jego imieniu i bez poinformowania pracownika o takim zamiarze. Pracownik, który **nie chce, aby umowa o prowadzenie PPK była dla niego zawarta**, powinien złożyć **deklarację rezygnacji do pracodawcy przed datą jej zawarcia**. Po zawarciu umowy pracownik może **także złożyć deklarację o rezygnacji** – skutkiem tego umowa będzie dla tego uczestnika obowiązywać, ale bez naliczania składek.
4. Do PPK **uczestnik** tego programu odprowadza **obowiązkowo 2%** ze swojego wynagrodzenia (wysokość ta może być obniżona), zaś **pracodawca** jest zobowiązany do dołożenia z własnych środków do PPK **1,5% wynagrodzenia uczestnika**. (Np. na 100 zł wpłaty uczestnika pracodawca dokłada 75 zł).
5. Podstawą naliczenia wpłat do PPK jest wynagrodzenie, które jest zdefiniowane w ustawie jako podstawa naliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Zatem – jeżeli premia, dodatek itp. są 'ozusowane' – to należy od nich potrącić wpłaty do PPK.
6. Wartość wpłat PPK finansowanych przez pracownika jest naliczana od wartości wynagrodzenia brutto. Np. wynagrodzenie brutto 5000 zł; 2% wynagrodzenia brutto = 100 zł. Kwota 100 złotych zostanie **pobrana po opodatkowaniu wynagrodzenia i pobraniu składek** na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.
7. Dla aktywnych uczestników PPK przewidziane są dopłaty ze środków publicznych, czyli wpłata powitalna w wysokości 250 zł (jednorazowa) oraz 240 zł corocznego bonusu. Jeżeli utrzymamy **środki w programie do 60. roku życia i wypłacimy w sposób przewidziany w przepisach**, od narosłych w całym okresie zysków kapitałowych **nie zapłacimy podatku dochodowego**.
8. Wysokość wpłat uczestnika i pracodawcy jest jednakowa nawet, gdy tytułów do naliczania wysokości wpłat jest więcej niż jeden (np. więcej niż jedna umowa o pracę). Pracownik może u każdego z pracodawców skorzystać z uprawnienia do **obniżenia wpłaty podstawowej do 0,5%**, jeżeli łączne jego zarobki nie przekraczają **1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia w danym miesiącu**. Obniżenie wpłaty podstawowej u jednego pracodawcy nie musi powodować obniżenia wpłaty podstawowej u innych pracodawców. W przypadku obniżenia wpłaty podstawowej przez pracownika – pracodawca nadal będzie finansował swoją wpłatę podstawową w wysokości 1,5% wynagrodzenia pracownika.
9. Każdy pracownik jest uprawniony do rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Uprawnienie to może być zrealizowane **w każdym czasie (rezygnację należy złożyć w formie pisemnej wg ustalonego wzoru)**. Deklarację można złożyć przed zawarciem umowy o prowadzenie PPK – w takim przypadku pracodawca nie zawiera umowy w imieniu pracownika.

10. Środki zgromadzone na kontach PPK są środkami prywatnymi. Szukając odpowiedzi na pytanie, czy środki te mogą być znacjonalizowane, mogę zacytować podręcznik gazety Dziennik Gazeta Prawna: Środki PPK są własnością prywatną, zaś Konstytucja RP chroni własność prywatną. Ich bezpieczeństwo przed ryzykiem nacjonalizacji zależy od poszanowania i przestrzegania Konstytucji oraz własności prywatnej i praw obywateli w niej zawartych. Dla bezpieczeństwa prawnego środków finansowych uczestników PPK niezbędne są niezależny wymiar sprawiedliwości i Trybunał Konstytucyjny.
11. Środki, które trafiają do instytucji finansowych są przez nie inwestowane w instrumenty finansowe (np. akcje, obligacje). Ostateczny zysk uczestnika będzie wynikiem zysku wypracowanego przez instytucję finansową. Wartość środków zgromadzonych przez uczestnika jest pomniejszana wyłącznie o wyszczególnione w ustawie kategorie kosztów oraz wynagrodzenie instytucji finansowej. Wszyscy uczestnicy będą przyporządkowani do funduszu zdefiniowanej daty, odpowiednio do daty urodzenia. W największym skrócie: im dłuższy przewidywany okres gromadzenia środków, tym ryzykowniejsze (choć potencjalnie zyskowniejsze) instrumenty finansowe będą używane do obrotu środkami. Dla przewidywanych krótszych okresów lub przy końcu okresu wpłat – instrumenty finansowe mają być stabilniejsze, ale też oferujące niższy potencjalny zysk. Uczestnik będzie miał możliwość złożenia w instytucji finansowej dyspozycji konwersji lub zamiany instrumentów finansowych jeżeli uzna to za stosowne.
12. Ustawa o PPK nie przewiduje konstrukcji zabezpieczenia minimalnej wartości aktywów gromadzonych w ramach PPK. **Nie ma tutaj żadnej gwarancji utrzymania wartości wpłat do PPK.**
13. Każdy stosunek pracy stanowi samodzielną podstawę prawną do uczestnictwa w PPK bez względu na to, jakie instytucje finansowe prowadzą PPK u pracodawców. Oznacza to, że osoba zatrudniona może mieć otwartych tyle rachunków PPK, u ilu pracodawców wykonuje lub wykonywała zatrudnienie. Może się zdarzyć, że uczestnik będzie posiadał więcej niż jeden rachunek w tej samej instytucji finansowej.
14. Osoby w wieku między 18. a 55. rokiem życia zostaną uczestnikami PPK niejako automatycznie. Pracodawca wpisze te osoby na listę uczestników PPK, chyba, że złożą one uprzednio deklarację rezygnacji. Osoby w wieku 55-70 lat uczestniczą w PPK na swój wniosek. Do PPK nie mogą być zapisani pracownicy młodociani oraz osoby, które najpóźniej w pierwszym dniu zatrudnienia mają ukończone 70 lat. Jednak samo ukończenie 70. roku życia nie wpływa na uczestnictwo w PPK, jeżeli rozpoczęło się ono przed osiągnięciem przez uczestnika tego wieku.
15. Podmiot zatrudniający zapisuje osoby zatrudnione do PPK automatycznie, w terminach wynikających z ustawy bez konieczności składania przez te osoby jakichkolwiek deklaracji. Natomiast podmiot zatrudniający nie zapisuje do PPK tylko takich osób zatrudnionych, które na dzień powstania obowiązku zapisania ich do PPK złożyły podmiotowi zatrudniającemu deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Osobę zatrudnioną w kilku miejscach równocześnie należy zapisać do PPK wszędzie tam, gdzie będzie do tego uprawniona.
16. Uczestnik PPK, który złożył deklarację rezygnacji z wpłat do PPK, może w każdym czasie złożyć pracodawcy w formie pisemnej wniosek o dokonanie wpłat do PPK.
17. Deklaracja rezygnacji może być w każdym czasie złożona i w każdym czasie odwołana. Raz na 4 lata każda osoba, która w tym czasie złożyła deklarację o rezygnacji, będzie ponownie zapisana do PPK. Przedłużenie okresu niedokonywania wpłat będzie wymagało ponownego złożenia deklaracji rezygnacji. Deklaracja rezygnacji jest zatem skuteczna przez okres maksymalnie 4 lat.
18. Zapisanie do PPK będzie możliwe w stosunku do osób, które będą legitymowały się co najmniej 3-miesięcznym stażem pracy u pracodawcy. Taką osobę pracodawca wpisze na listę

uczestników PPK najpóźniej 10. dnia następnego miesiąca, po miesiącu, w którym uzyska ona 3-miesięczny staż pracy u tego pracodawcy.

19. PPK obejmuje również umowy-zlecenia, jeżeli z tytułu tej umowy opłacane będą obligatoryjnie (a nie dobrowolnie) składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Obowiązkowo oskładkowane umowy-zlecenia tworzą takie same prawa i obowiązki, jak uczestnictwo w PPK na podstawie umowy o pracę.
20. Pracodawca zawiera umowę w imieniu pracownika w terminie, o którym mowa w pkt. 18. Uczestnik powinien poinformować pracodawcę o rachunkach PPK oraz instytucjach finansowych, w których miał gromadzone dotychczas środki w PPK. Pracodawca, niezwłocznie po zawarciu umowy o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz uczestnika PPK, informuje go o obowiązku złożenia w jego imieniu wniosku o wypłatę transferową środków zgromadzonych na jego rachunkach PPK prowadzonych przez wskazane w oświadczeniu pracownika instytucje finansowe. Założeniem tego procesu jest przeniesienie środków dotychczas zgromadzonych na rachunek prowadzony w instytucji finansowej obecnego pracodawcy. W terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od nowego pracodawcy **uczestnik PPK może poinformować go o braku zgody na złożenie wniosku transferowego**. W takiej sytuacji uczestnik zachowuje dotychczasowe rachunki PPK. PPK to w zasadzie prywatny rachunek – jeżeli pracownik nie przeniesie środków z PPK prowadzonego u poprzedniego pracodawcy, środki te pozostaną na tym rachunku i będą inwestowane do czasu decyzji o wypłacie, wypłacie transferowej lub zwrocie. Nie ma maksymalnej liczby rachunków, które uczestnik może mieć w PPK. Ustawa dopuszcza sytuację, w której uczestnik będzie miał tyle rachunków ile ma/miał miejsc zatrudnienia.
21. Wypłaty transferowej pracownik może dokonać w każdym czasie – na początku zatrudnienia lub w okresie późniejszym.
22. Dyspozycje dotyczące środków:
  - a) **wypłata** – czyli spieniężenie rachunku PPK po osiągnięciu 60. roku życia. Wypłata jest dyspozycją, która korzysta z dodatkowych ulg podatkowych (tj. zwolnienie z podatku dochodowego od zysków kapitałowych) tylko pod warunkiem, że zachowany zostanie system ratalny, tj. minimum 75% zgromadzonego kapitału wypłacane będzie w 120 miesięcznych ratach.
  - b) **wypłata transferowa** – czyli przeniesienie środków na inny rachunek PPK lub inne rachunki opisane w ustawie
  - c) **zwrot** – wcześniejsze (przed 60. rokiem życia) wycofanie środków z PPK. Jest dopuszczalne w każdym czasie i bez ograniczeń. Konsekwencją takiego działania jest jednak konieczność zapłaty podatku dochodowego, potrącenie na rzecz ZUS 30% środków sfinansowanych przez pracodawcę oraz zwrot wszystkich dopłat rocznych i wpłaty powitalnej.
23. Dodatkowe możliwości wypłaty:
  - a) **wypłata na cele mieszkaniowe** – dla uczestników do 45. roku życia. Kwota wypłaty nie może być wyższa niż kwota wkładu własnego oraz kwota środków zgromadzonych przez uczestnika PPK na jego koncie prowadzonym w PPK. Może dotyczyć tylko jednej inwestycji. Ta forma wypłaty jest formą auto pożyczki – uczestnik jest zobowiązany do zwrotu środków wykorzystanych w ten sposób. Jeśli tego nie zrobi – płaci podatek dochodowy.
  - b) **wypłata w przypadku poważnego zachorowania** – możliwa do 25% wysokości zgromadzonych środków w przypadkach zachorowań wymienionych w ustawie. Poważnym zachorowaniem jest m.in. całkowita niezdolność do pracy, umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności oraz kilkanaście wskazanych w treści ustawy jednostek chorobowych. Jest to katalog zamknięty, a decyzję podejmuje lekarz lub odpowiednia komisja orzecznicza. Dyspozycja może być złożona w przypadku zachorowania uczestnika, małżonka lub dzieci.

24. Ani instytucja finansowa ani pracodawca nie mogą wymagać od uczestnika, który ukończył 60. rok życia, by złożył dyspozycję środków z PPK. Nie ma górnej granicy wieku, w której uczestnik powinien taką deklarację złożyć. Uczestnik może zdecydować o wypłacie środków z jednego rachunku PPK z decyzją o wypłacie środków z innych rachunków PPK odłożyć na później.
25. W momencie złożenia dyspozycji o wypłacie po ukończeniu 60. roku życia pracodawca zaprzestaje finansowania wpłaty do PPK uczestnikowi, jak również zaprzestaje pobierania wpłat finansowanych przez uczestnika i odprowadzania ich do PPK. Uczestnik nie otrzyma także dopłat ze środków publicznych.
26. Dopuszczalne jest wykonania wypłaty transferowej z rachunku PPK aktualnego pracodawcy na rachunek PPK byłego pracodawcy lub inne rachunki przewidziane w ustawie (m.in. IKE, PPE). Nie powoduje to przerwania obowiązku odprowadzenia składek na rachunku aktualnego pracodawcy, jeżeli obowiązek ten wynika z kontynuowania zatrudnienia. UWAGA! Każda decyzja transferowa, poza transferem pomiędzy PPK, ma szczególne uwarunkowania.
27. Uczestnik PPK może wskazać, w formie pisemnej, wybranej instytucji finansowej imiennie jedną lub więcej osób, które jako osoby uprawnione mają po jego śmierci otrzymać środki zgromadzone na jego rachunku prowadzonym w PPK. Oświadczenie to jest składane instytucji finansowej, a nie pracodawcy.
28. W przypadku śmierci uczestnika PPK, jeśli pozostawał w związku małżeńskim, w pierwszej kolejności połowa środków z PPK trafia do małżonka zmarłego uczestnika PPK a reszta jest dziedziczona zgodnie z wolą zmarłego lub powszechnie obowiązującymi przepisami. Środki zgromadzone na PPK będą częścią spadku.
29. Na uczestniku ciąży obowiązek aktualizowania swoich danych w instytucjach finansowych.
30. Środki zgromadzone na PPK są zwolnione z egzekucji komorniczej, sądowej lub administracyjnej. Ograniczenia te nie mają zastosowania jedynie do egzekucji mającej na celu zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych. Zwolnienie z egzekucji dotyczy wyłącznie środków, które są zgromadzone na rachunku PPK. W momencie, gdy środki te trafią do uczestnika (w formie wypłaty lub zwrotu) – mogą być przedmiotem egzekucji.